

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İZMİR İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-15 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

İzmir il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **1.162 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **757**'sine anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 65,1**'dir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır. Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Ankara İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	90	7300	7352	14652
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	73	9600	4178	13778
Toptan ve perakende ticaret	73	9325	4009	13334
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	68	7921	4219	12140
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	59	9445	2445	11890
Ulaşım araçları imalatı	21	10015	1520	11535
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	45	9912	642	10554
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	36	8138	1588	9726
İnşaat	43	5440	416	5856
Kok kömürü, rafine petrol ür. nükleer yakıt imalatı	2	3616	1137	4753
Makine ve teçhizat imalatı	30	3646	465	4111
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	17	3589	358	3947
Oteller ve lokantalar	21	2803	1012	3815
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	18	2478	840	3318
Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	23	2805	501	3306
Kimyasal madde ve ürünler ile suni elyaf imalatı	23	1823	1115	2938
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	17	2420	314	2734
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	15	1377	1312	2689
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	21	2095	513	2608
Eğitim	22	1002	1595	2597
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	8	1259	106	1365
Elektrikli ve optik donanım imalatı	9	864	183	1047
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	7	397	515	912
Ağaç ürünleri imalatı	4	790	88	878
Enerji üreten maddeler hariç madencilik, taşocakçılığı	4	681	42	723
Deri ve deri ürünleri imalatı	7	435	211	646
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	1	70	0	70
TOPLAM	757	109246	36676	145922

Sanayi sektöründe 390, İnşaat sektöründe 43 ve Hizmetler sektöründe 324 işyeri olmak üzere toplam 757 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 10'u Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı çalışmaktadır. Çalışanların % 75'i erkek, % 25'i kadındır.

Erkeklerin % 9,1'i Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalat sektöründe, Kadınların % 20'si Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe çalışmaktadır.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Genel)	11573	3832	15405
Beden İşçisi (Temizlik)	10528	2782	13310
Büro Memuru (Genel)	5044	3172	8216
Güvenlik Görevlisi	3640	304	3944
Proses İşçisi	1854	1595	3449
Elektrik Panosu Montörü	2374	960	3334
Makineci (Dikiş)	881	1836	2717
Şoför (Yük Taşıma)	2486	11	2497
Satış Elemanı	1375	1070	2445
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	2104	158	2262
Otobüs Şoförü (Kaptan)	2089	0	2089
Depo Hamalı	1624	283	1907
Mekanik Bakım-Onarımcı	1599	33	1632
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	884	647	1531
Kasiyer	624	836	1460
İş Makineleri Operatörü	561	805	1366
Elektrik Teknisyeni (Genel)	1318	13	1331
Muhasebeci	592	637	1229
Müşteri Temsilcisi	346	878	1224
Şoför (Yolcu Taşıma)	1181	1	1182
Ambar İşçisi (Portör)	1112	48	1160
Beden İşçisi (İnşaat)	1040	17	1057
Diğer Yöneticiler	803	253	1056
Ambalajcı (Elle)	457	592	1049
Kurye	994	5	999
Temizlik Görevlisi	572	422	994
Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	883	78	961
Sekreter(Genel)	173	766	939
Makine Montajcısı (Genel)	822	88	910
Makine Mühendisi (Genel)	806	89	895
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	282	593	875
Üst Düzey Yöneticisi (Şirket)	476	244	720
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	715	0	715
İlaç Satış Mümessili	531	180	711
Dökümcü (Metal)	699	10	709
Koruyucu Güvenlik Memuru	638	71	709
Aşçı	612	84	696
Diğer Öğretmenler	239	445	684
Kalite Kontrolcü	423	259	682
Garson (Servis Elemanı)	435	213	648
Forklift Operatörü	643	1	644

Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

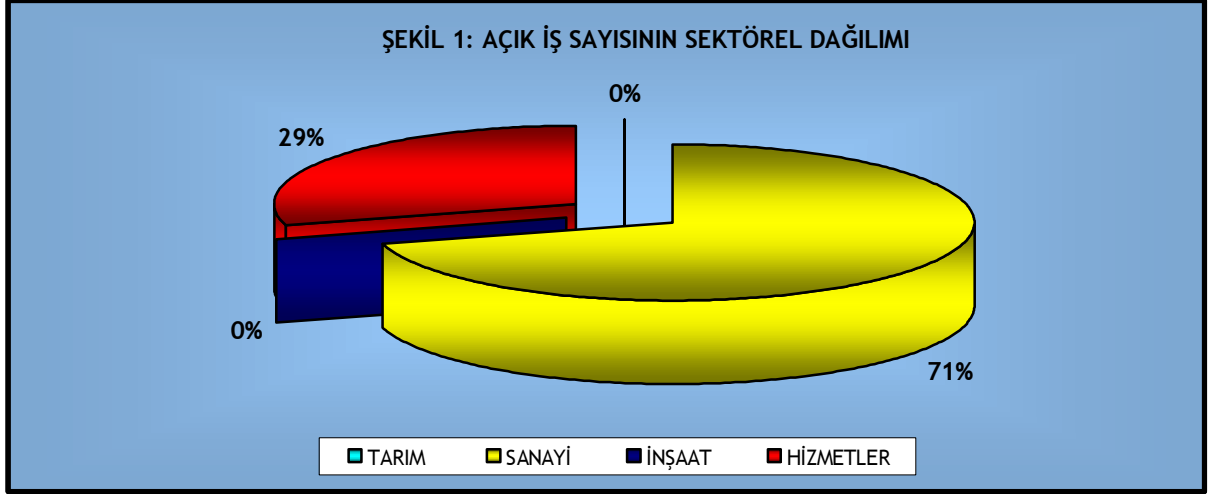
İlk sıralarda Beden İşçiliği (Genel-Temizlik), ve Büro Memurluğu mesleklerinde çalışanlar bulunmaktadır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği(Genel)dir.

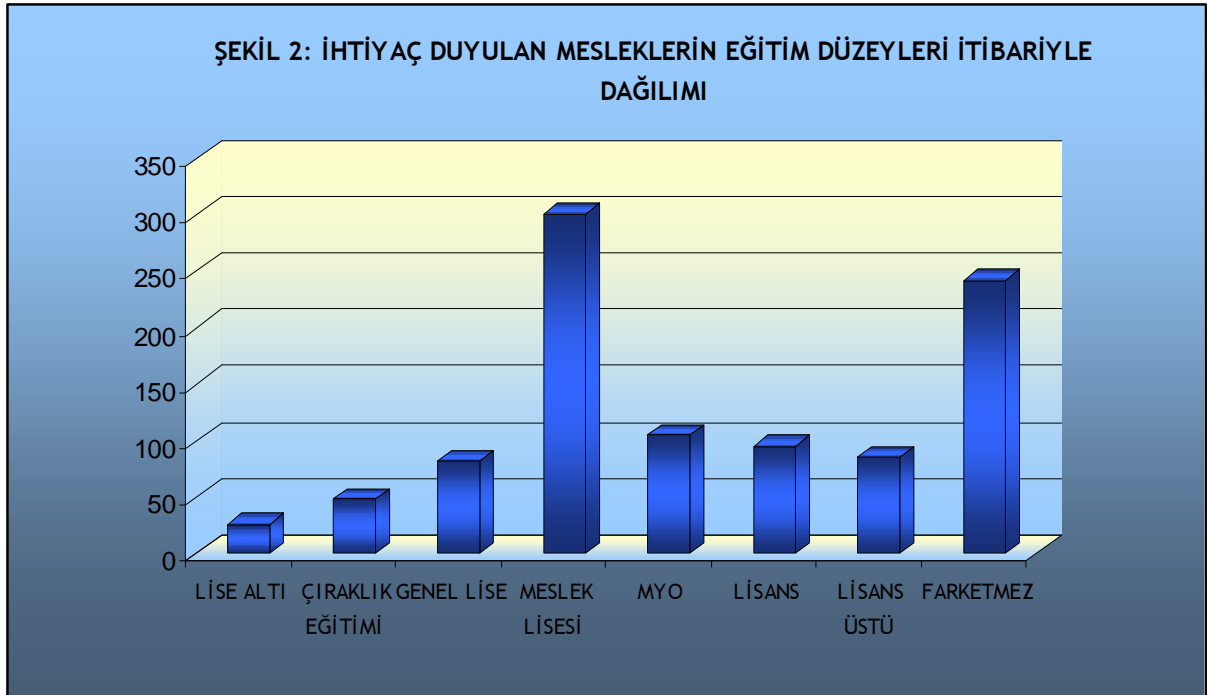
Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve meslekler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Makineci (Dikiş)	132
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	44
Dökümcü (Metal)	41
Ekonomist (Genel)	40
Hemşire (Genel)	35
Bilgisayarlı Nümerik Kontrol Teknisyeni (CNC Tezgahları)	30
Plastik Öğütme Makinesi Operatörü	30
Plastik Teknikeri	30
Makine Mühendisi (Genel)	28
CNC Tezgah Operatörü	27
Mekanik Bakım-Onarımcı	24
Elektrik Teknisyeni (Genel)	21
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	21
Oto Döşemecisi	20
Şoför (Yük Tasıma)	20
Müşteri Temsilcisi	18
Beden İşçisi (Temizlik)	16
Diğer Öğretmenler	16
Beden İşçisi (Genel)	15
Kasiyer	15
Güvenlik Görevlisi	12
Oto Boyacı	11
Ziraat Mühendisi	11
Diş Protez Teknisyeni	10
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	10
Döküm Teknisyeni	10
Kasap	10
Makine Teknisyeni (Genel)	10
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	10
Temizlik Görevlisi	10
Metal Döküm Kalıpçısı (Makinede)	10
Sayaç Ayar, Ölçü Kontrol Ve Tamir Teknisyeni	8
Tütün Eksperi	8
Pres Tezgahı Operatörü	7
Satış Reklamcısı/Demonstratör	7
Endüstri Mühendisi (Genel)	6
Kurye	6
Diğer	187
TOPLAM	984

Açık işler en çok Makineci(Dikiş), Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel) ve Dökümcü (Metal) mesleklerindedir. Açık işlerin % 13,4'ü Makineci(Dikiş)dir. Açık işlerin belirli bir meslek veya meslek grubuna yoğunlaşmadığı görülmektedir. 984 kişilik açık iş yaklaşık 127 mesleğe dağılmıştır. Açık işlerin önemli bir kısmının nitelik gerektiren mesleklerdir.

Açık işlerin % 71'i Sanayi sektöründe, % 29'u Hizmetler sektöründedir.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok meslek lisesi mezunları tercih edilmektedir. Nitelik gerektirmeyen

mesleklerdeki açık işler için, eğitim durumu seçeneği genellikle fark etmez olarak işaretlenmiştir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Makineci (Dikiş)	124
Kat Görevlisi (Temizlik)	68
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	66
Dökümcü (Metal)	41
Hemşire (Genel)	40
Oto Döşemecisi	40
CNC Tezgah Operatörü	35
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	30
Plastik Öğütme Makinesi Operatörü	30
Plastik Teknikeri	30
Şoför (Yük Tasıma)	28
Makine Mühendisi (Genel)	25
Müşteri Temsilcisi	21
Kasiyer	19
Mekanik Bakım-Onarımcı	19
İstihsal Teknisyeni	17
Diğer Öğretmenler	16
Forklift Operatörü	16
Kurye	15
Ütücü (Elle)	15
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	14
Marangoz (Makine Ağaç Aksamı)	13
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	13
Güvenlik Görevlisi	12
Kasap	12
Pres Tezgahı Operatörü	12
Elektrik Teknisyeni (Genel)	11
Oto Boyacı	11
Diğer Başka Yerde Sınıflandırılmamış Baskı İşçileri	10
Diğer Metal Döküm Kalıpcıları ve Maça Yapıcıları	10
Diş Protez Teknisyeni	10
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	10
Garson (Servis Elemanı)	10
Psikolog (Huzurevleri Ve Yaşlı Bakımevleri)	10
Satış Elemanı	10
Servis Garsonu	10
Ahşap İskeletçi	8
Beden İşçisi (Genel)	8
Elektrikçi (Genel)	8
Diğer	221
TOPLAM	1118

Temininde güçlük çekilen mesleklerde en çok Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslek Makineci (Dikiş)dir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 11,1'i Makineci (Dikiş)dir.

İşverenlerin, Beden İşçisi (Genel) olarak 8 kişinin bulunmasında güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir. Bu durum; temininde güçlük çekilen mesleklerin her zaman nitelik gerektiren işler olmadığını, nitelik düzeyi düşük işçi bulunmasında da güçlük çekildiğini göstermektedir.

En fazla açık iş verilen meslekler ile en çok temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik olduğu görülmektedir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği Tablo 5'te gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

En fazla artış beklenen ilk üç meslek Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik), Metal Mamuller Montaj İşçisidir. İstihdam artışının % 36,2'sinin Güvenlik Görevlisi mesleğinde olacağı öngörülmüştür. Diğer başlığı altındaki 49 meslek dâhil 90 meslekte artış beklenmektedir.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Mesleki ve teknik eğitim ile kısa sürede eleman yetiştirilebilecek mesleklere öncelik verilmelidir. Bunların dışında nitelik gerektirmeyen istihdamın da artış içindeki payı % 10,9'dur.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER

MESLEKLER	SAYI
Güvenlik Görevlisi	880
Beden İşçisi (Temizlik)	202
Metal Mamuller Montaj İşçisi	116
Makineci (Dikiş)	107
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	90
Beden İşçisi (Genel)	63
Hemşire (Genel)	60
Dökümcü (Metal)	55
Satış Nezaretçisi (Perakende Ticaret)	54
CNC Tezgah Operatörü	53
Makine Montajcısı (Genel)	45
Kat Görevlisi (Temizlik)	41
Satış Elemanı	40
Servis Garsonu	40
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	31
Kasiyer	30
Diğer Kaynakçılar ve Püremüzcüler	23
İstihsal Teknisyeni	20
Pres Döküm Makinesi Operatörü	20
Üretim Paneli Kontrol Operatörü	20
Şoför (Yolcu Taşıma)	17
Büro Memuru (Genel)	16
Makine Mühendisi (Genel)	16
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	15
Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler	15
Döşeme Ve Duvar Kaplamacısı	15
Mobilya İmalatçısı	15
Okul Öncesi Öğretmeni	15
Diğer Modelciler ve Biçiciler	12
Acil Tıp Teknisyeni	10
Ambalajcı (Elle)	10
Diğer Başka Yerde Sınıflandırılmamış Baskı İşçileri	10
Kurye	10
Maden Mühendisi (Genel)	10
Montör (Elektronik Cihazlar)	10
Hekim (Genel)	9
Alüminyum Doğramacı	8
Diş Protez Teknisyeni	8
Makine Teknisyeni (Genel)	8
Sihhi Tesisatçı	8
Tamirci-Makinist (Ağaç İşleyen Makineler)	8
Diğer	193
TOPLAM	2428

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Diğer Yöneticiler	-1
Enerji Santrali Operatörü (Buhar)	-1
Finans Uzmanı	-1
Haberci	-1
İnsan Kaynakları Meslek Elemanı	-1
Üretim Planlama Memuru	-1
Yönetici (Ardıye ve Depolama)	-1
Yönetici (İş Hizmetleri)	-1
Diğer Mühendislik Teknisyenleri	-2
Elektrik Mühendisi (Genel)	-2
Kalıpcı	-2
Kepçeli Araç Operatörü	-2
Satın Alma Mümessili	-2
Büro Memuru (Depolama)	-3
Hazır Giyim Teknikeri	-3
Laborant (Boya)	-3
Meydancı	-3
Sabit Kompresör Operatörü	-3
Arıtma Tesisi İşletme Sorumlusu	-4
Diğer Mühendisler	-4
Elektrik Teknikeri	-4
Kalite Kontrolcü	-4
Hidrojenleme Operatörü (Katı ve Sıvı Yağlar)	-5
Kesim Teknisyeni (Tekstil Konfeksiyon)	-5
Yağ Teknikeri	-6
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	-7
Forklift Operatörü	-7
Kumaş Paketleme İşçisi	-8
Soğutmacı Ve Havalandırmacı(İklimlendirme)	-8
Elektrikçi (Genel)	-9
Proses İşçisi	-9
Diğer Erkek Terzileri Kadın Terzileri ve Giyecek Dikicileri	-10
İnşaat Kalfası (Genel)	-10
Prese Makinesi Operatörü(Tekstil)	-10
Şoför (Yük Tasıma)	-11
Diğer Kesiciler, Sayacılar, Dikişçiler ve İlgili İşçiler	-15
Promosyon Ürünleri Satış Elemanı	-20
Diğer Gıda Konservecileri	-35
Ambalajcı (Makine ile)	-39
Sayaç Ayar, Ölçü Kontrol Ve Tamir Teknisyeni	-63
Tıbbi Sekreter	-122
TOPLAM	-448

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında en fazla azalış beklenen üç meslek; Tıbbi Sekreter ve Sayaç Ayar, Ölçü Kontrol Ve Tamir Teknisyeni ve Ambalajcıdır.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	624
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	462
Ulaşım araçları imalatı	210
Toptan ve perakende ticaret	127
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocakçılığı	110
Makine ve teçhizat imalatı	104
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	97
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	80
Oteller ve lokantalar	78
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	75
Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	43
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	37
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	26
İnşaat	25
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	23
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	20
Eğitim	15
Elektrikli ve optik donanım imalatı	15
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	15
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	5
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	1
Kimyasal madde ve ürünler ile suni elyaf imalatı	-212
TOPLAM	1.980

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik ile Gayri Menkul Kiralama ve İş Faaliyetleri olduğu görülmektedir. İstihdamında azalış beklenen tek sektör, Kimyasal Madde ve Ürünler ile Suni Elyaf imalatıdır.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 1.980 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 1,4 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 50'si Sanayi sektöründe, % 6'sı İnşaat sektöründe, % 44'ü Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 75'i erkek iken, % 25'i kadındır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Genel)**"dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 1,4 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **984 açık iş** tespit edilmiştir. Açık işler en çok Makineci(Dikiş), Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel) ve Dökümcü (Metal) mesleklerindedir. Açık işlerin % 13,4'ü Makineci(Dikiş)dir.

En çok temininde güçlük çekilen meslek Makineci (Dikiş)dir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 11,1'i Makineci (Dikiş)dir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler; Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik), Metal Mamuller Montaj İşçisidir. İstihdam artışının % **36,2'sinin** Güvenlik Görevlisi mesleğinde olacağı öngörülmüştür

İstihdamında en fazla azalış beklenenler; Tıbbi Sekreter ve Sayaç Ayar, Ölçü Kontrol Ve Tamir Teknisyeni ve Ambalajcı meslekleridir.

İstihdamında en fazla artış beklenen sektörler; Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik ile Gayri Menkul Kiralama ve İş Faaliyetleri olduğu görülmektedir. İstihdamında azalış beklenen sektör, Kimyasal Madde ve Ürünler ile Suni Elyaf imalatıdır.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.